

Suomenlinnan ja Helsingin välisen liikenteen järjestely. Puolustusministeriö oli lähettänyt kaupunginhallitukselle Merivoimien esikunnan ja Valtion metallitehtaiden Helsingin telakan kirjelmät, joissa esitettiin, että kaupunki ottaisi kustannuksellaan huolehtiakseen Suomenlinnan ja Helsingin välisen liikenteen järjestelystä. Puolustusministeriö mainitsi, että sen omat kuljetukset olivat hoidettavissa vain harvoilla kulkuneuvoilla, mutta Suomenlinnan muodostuttua huomattavaksi asutuskeskukseksi ja työpaikaksi vaatisi Helsingin veroamaksavien kuntalaisten kuljetus säännöllistä vuorojen ylläpitämistä. Koska kaupunki yleensä hoitaa hallintoalueellaan tieyhteyksien järjestämisen ja kunnossapidon, milloin ovat kysymyksessä kaupunkialueella olevien asutuskeskusten väliset yhteydet, ministeriöstä näytti kohtuulliselta, että kaupunki hoitaisi myöskin nyt kysymyksessä olevat yhteydet huolehtimalla kustannuksellaan jatkuvasti aluksi talviteiden ylläpidosta. Koska kaupunkia kiinnosti Suomenlinnan liikenne varsinkin sinne tapahtuvan matkailuliikenteen vuoksi, jonka odotettiin vilkastuvan, sitten kun yleisölle järjestetään vapaa pääsy Suomenlinnan historialliselle osalle, kaupunginhallitus oli asettanut ¹⁾ komitean harkitsemaan Suomenlinnan ja kaupungin välisen liikenteen lopullista järjestämistä ja siitä aiheutuvien kustannusten jakamista kaupungin ja valtion kesken. Komitean saatua mietintönsä valmiiksi ja kaupunginhallituksen katsottua voitavansa puoltaa komitean ehdotuksia, kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ehdotuksen ²⁾ mukaisesti päätti ³⁾:

että valtioneuvostolle ja Suomen matkailijayhdistykselle tehdään esitys, että kaupungin ja Suomenlinnan välisen liikenteen hoitamiseksi perustettaisiin osakeyhtiö, jonka 45 000 000 mk:n suuruisesta osakepääomasta valtio ja Helsingin kaupunki kumpikin merkitsevät 20 000 000 mk ja Suomen matkailijayhdistys 5 000 000 mk;

että Suomenlinnan ja Helsingin välinen liikenne järjestetään hankkimalla tarkoitukseen sopiva moottorilautta, joka kantaa 300 henkilöä ja 2 kuormattua autoa;

että liikenteen lähtökohta sekä Helsingin että Suomenlinnan puolella toistaiseksi tulee olemaan sama kuin nykyäänkin;

että kaupunki rakentaa kaupungin puoleisen lautta-aseman ja huolehtii sen jatkuvasta hoidosta edellytyksellä, että valtio vastaavasti rakentaa ja hoitaa Suomenlinnan puolella järjestettävän lautta-aseman;

että v:n 1949 talousarvioon merkitään 10 000 000 mk:n suuruinen määräraha mainittuna vuonna maksettavan pääomaosan suorittamista varten ja 400 000 mk:n suuruinen määräraha leimaveroa varten; sekä

että kysymys siltayhteyden järjestämisestä kaupungin ja Suomenlinnan välille ei tällä kertaa anna aiheutta enempään toimenpiteisiin.

Vuokra-kuorma-autokeskuksen perustamista koskeva vtn Saastamoisen ym. aloite päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Esikaupunkiliikenteen järjestelyä koskeva vtn Vuortaman ym. aloite päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

12. Satamaoloja koskevat asiat

Satama- ja liikennemaksujen korottaminen. Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön tammikuun 14 p:nä 1948 vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen ⁷⁾ satama- ja liikennemaksujen korottamisesta 500 %:lla.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, että sisäasiainministeriön elokuun 8 p:nä 1924 vahvistaman tariffin, jonka mukaan aluksista kannetaan satamamaksuja Helsingin kaupungissa, 1, 2, 3 ja 4 §:ssä määrätyt maksut samoin kuin ministeriön toukokuun 24 p:nä 1939 vahvistamassa Helsingin kaupungin liikennemaksutaksassa tarkemmin määrätyt maksut kannetaan tammikuun 1 p:stä 1949 lukien 600 %:lla korotettuina. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Satamain määrärahat. Seuraavia satamain v:n 1947 määrärahoja päätettiin ⁹⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Satamat luvun Hallinto määrärahaa

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 134. — ²⁾ Khn mietintö n:o 17. — ³⁾ Kvsto 17 p. marask. 590 §.—
⁴⁾ S:n 31 p. maalisk. 198 §.—⁵⁾ S:n 17 p. marrask. 602 §.—⁶⁾ S:n 18 p. helmik. 83 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 168. — ⁷⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 87. — ⁸⁾ Kvsto 17 p. marrask. 588; ks. Kunnall. asetuskok. s. 169. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. tammik. 68 § ja 10 p. maalisk. 153 §.

Tarverahat 3 700 mk; luvun Liikenne määrärahoja Tarverahat 60 000 mk ja Käyttökulut 2 150 000 mk; luvun Korjaus ja kunnossapito määrärahoja Huoneistomenot 5 000 mk ja Kiinteät laitteet 2 200 000 mk; ja luvun Yhteiset sekalaiset menot määrärahaa Vaatetusapu 60 000 mk; sekä pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Satamat määrärahoja Lisämääräraha aikaisemmin päätettyihin vielä tekemättä oleviin töihin 130 000 mk ja Satamatyöläisten huoltorakennukset 990 000 mk.

Toimenpiteet nosturinhoitajien lakon johdosta. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾:

että toukokuun 1 p:nä 1948 alkaneen ja toukokuun 11 p:nä 1948 päättyneen työnseisauksen johdosta lakossa olleiden nosturinhoitajien virka- ja työsuhteessa Helsingin kaupunkiin ei lakon johdosta tapahdu muutoksia;

että vuosilomia laskettaessa lakkopäiviä ei vähennetä vuosilomista;

että lakkoajalta maksetaan palkka vähentämättömänä normaalisen työajan mukaan; sekä

että lakkoon osallistuneille nosturinhoitajille ei lakko saa kaupungin puolelta aiheuttaa minkäänlaisia rankaisu- eikä muita toimenpiteitä.

Satamatyöntekijäin pukeutumis- ja oleskelusuojien järjestäminen. Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen ²⁾ Eteläsatamaan sijoitettavan satamatyöntekijäin väliaikaisen pukeutumishuoneen rakentamista koskevan urakkasopimuksen allekirjoittamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1949 talousarvioon 600 000 mk:n suuruisen siirtomäärärahan mainitun pukeutumishuoneen rakentamista varten ja oikeuttaa satamalautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Vtn Vileniuksen ym. aloite satamatyöntekijäin pukeutumis- ja oleskelusuojien järjestelystä päätettiin ⁴⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Katajanokan sataman aitaaminen. Tullihallitus oli, viitaten sotavuosina saatuihin myönteisiin kokemuksiin Katajanokan ja Länsisataman satama-alueiden aitaamisessa, mikä oli ollut omiaan vähentämään varkauksia ja parantamaan järjestystä satama-alueilla, esittänyt, että Katajanokan, Eteläsataman ja Länsisataman laiturialueet eristettäisiin aidalla. Kaupunginhallitus olikin kehoittanut ⁵⁾ kiinteistölautakuntaa laadittamaan sellaisen asemakaavan muutosehdotuksen, joka tekisi Länsisataman aitaamisen mahdolliseksi. Helsingin kaupunkamamarin kiinnitettyä huomiota satama-alueiden vartiointin tehostamiseen poliisilaitos oli päättänyt ⁶⁾ perustaa satamapoliisikunnan, joka oli toiminut kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien. Satamalaitoksen annettua kaupunginhallituksen kehoituksesta lisäselvityksen eri satamien aitaamismahdollisuuksista, kustannuksista ym. kaupunginhallitus, joka oli sitä mieltä, että aitaamisasiasta olisi neuvoteltava asianomaisten viranomaisten ja Helsingin kaupunkamamarin kanssa, oli asettanut ⁷⁾ tätä tarkoitusta varten komitean, joka saatuaan mietintönsä valmiiksi ja selvitettyään ensiksi niitä etuja ja haittoja, mitä satamien aitaaminen tulee aiheuttamaan, miten valvonta aidatulla alueella on järjestettävä ja kuka siitä huolehtii sekä minkälaisia valvontakustannuksia aitauskustannusten lisäksi aitaaminen tulee aiheuttamaan, oli katsonut, että ensin olisi aidattava vain Katajanokan satama, kunnes asiasta olisi saatu riittävä kokemusta ja sen mukaan kun kokemusta olisi saatu aitauksen aiheuttamasta hyödyistä, voitaisiin myöskin Länsisataman alue myöhemmin aidata. Kaupunginhallituksen asetuttua kannattamaan komitean ehdotuksia sellaisinaan, kaupunginvaltuusto, hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen ⁸⁾, päätti ⁹⁾:

että Katajanokan satama aidataan satamarakennusosaston helmikuun 17 p:nä 1948 laatiman ehdotuksen mukaisesti;

että aidatun satama-alueen vartiointitehtävät jäävät edelleen tullilaitoksen huoleksi siinä laajuudessa, kuin tullilaitos katsoo voivansa ne järjestää ja että satamapoliisikunta huolehtii yleisestä järjestyksestä aidatulla alueella; sekä

että v:n 1949 talousarvioon merkitään 250 000 mk:n suuruisen määräraha Katajanokan sataman nykyisen aidan kunnostamista varten.

Katajanokan kappaletavara-asema. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ¹⁰⁾ laatimaan Katajanokan uuden kappaletavara-aseman rakennusohjelmaa, oli

¹⁾ Kvsto 2 p. kesäk. 315 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 257. — ³⁾ Kvsto 27 p. lokak. 554 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. lokak. 565 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 85. — ⁶⁾ S:n v:n 1947 kert. I osan s. 225 — ⁷⁾ S:n tämän kert. I osan s. 135. — ⁸⁾ Khn mietintö n:o 16. — ⁹⁾ Kvsto 17 p. marrask. 589 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 142.

antamassaan mietinnössä huomauttanut, että mikäli Katajanokalta rautateitse tapahtuvan lähtevän tavaran liikenne aiotaan saada jatkuvasti joustavasti hoidetuksi, oli tarkoitusta varten kiireellisesti aikaansaattava uusi kappaletavara-asema. Aseman sijoituspaikaksi komitea oli ehdottanut Mastokadun itäpuolella sijaitsevaa aluetta, joka olisi n. 86 m:n pituinen ja 16 m:n levyinen. Kappaletavara-asemarakennuksen komitea oli suunnitellut rakennettavaksi siten, että sen n. 32 m:n pituinen länsipää rakennettaisiin tiilestä ja käsittäisi kellarikerroksen sekä sen lisäksi kolme maanpäällistä kerrosta, joista ensimmäiseen kerrokseen välittömästi liittyisi yksikerroksinen, puusta rakennettava n. 54 m:n pituinen itäänpäin jatkuva lähtevän tavaran varasto, jonka perustukset kuitenkin rakennettaisiin vahvistettuina 3-kerroksista tiilirakennusta varten, jollaiseksi puinen osa makaasiinitilan lisäämiseksi myöhemmin olisi muutettava. Rakennuksen eteläpuoleiselle sivulle ei tulisi laituria vaan tapahtuisi tavaran kuormaus tai purkaus suoraan varaston ovista. Tällä puolella kulkevan rautatien liikeneraiteen ja rakennuksen seinän välinen, lähinnä autoliikenteelle tarkoitettu ajotie olisi länsipäästään 19 m:n ja itäpäästä 14 m:n levyinen. Rakennuksen pohjoispuolella järjestettäisiin raiteet siten, että tälle puolelle rakennettavan laiturin välittömään yhteyteen tulisi kaksi kuormausraidetta. Rakennuksen molemmille sivuille rakennettaisiin suojakatos. Rakennuksen kokonaiskustannukset olivat arvioidut yhteensä 27 181 000 mk:ksi. Kaupunginhallituksen alistettua ¹⁾ ehdotuksen rautatiehallituksen tarkastettavaksi ja rautatiehallituksen ilmoitettua sittemmin hyväksyneensä mainitun suunnitelman kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä komitean ehdotuksen uuden kappaletavara-aseman rakentamisesta Katajanokalla paikkaan, joka sijaitsee korttelin n:o 189 itäpuolitse kulkevan Mastokadun itäpuolella.

Työttömyystyöt satamissa. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ myöntää talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Työttömyys- ja avustustyöt sisältyvästä määrärahasta Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitettut työt, kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan 1 332 604 mk Sörnäisten läntisen pistolaiturin korjauskustannusten suorittamista varten kertomusvuoden maaliskuun 8 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseltä ajalta.

Nosturien hankkimista satamiin koskeva vtn Lappi-Seppälän ym. aloite ei antanut ⁴⁾ aihetta toimenpiteisiin.

Kaupungin rantojen siistimistä ja venelaituripaikkojen järjestämistä koskeva vtn Lappi-Seppälän ym. aloite päätettiin ⁵⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Suomen satamaliiton avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että Suomen satamaliitolle saadaan kertomusvuodelta suorittaa ylimääräisenä avustuksena 277 240 mk talousarvion pääluokan Satamat luvun Hallinto määrärahasta Tarverahat sekä että satamalautakunta oikeutetaan avustuksen suorittamista varten ylittämään mainittua määrärahaa 261 550 mk.

13. Teurastamo ja elintarvikekeskusta koskevat asiat

Teurastamo ja kalasatama

Teurastamon viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ perustaa teurastamoon helmikuun 1 p:stä 1948 lukien 34 palkkaluokkaan kuuluvan karjapihan esimiehen viran ja myöntää mainitun viranhaltijain palkkaamista varten kertomusvuonna 110 000 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin.

Teurastamon määrärahat. Seuraavia teurastamon v:n 1947 määrärahoja päätettiin ⁸⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Valaistus 38 800 mk, Tarverahat 65 000 mk, Vaatteiden pesu 5 000 mk, Koneiden ja työkalujen hankinta 400 000 mk, Tapaturmavakuutusmaksut 9 400 mk, Käyttövoima 1 400 000 mk, Rehut ja kuivikkeet 800 000 mk ja Tarveaineet 400 000 mk.

Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteet ⁹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ oi-

¹⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 142. — ²⁾ Kvsto 10 p. maalisk. 145 §. — ³⁾ S:n 17 p. marrask. 591 §; ks. tämän kert. I osan s. 259. — ⁴⁾ Kvsto 25 p. elok. 438 § ja 27 p. lokak. 548 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. elok. 439 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. jouluk. 656 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 35 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 68 § ja 10 p. maalisk. 153 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 261. — ¹⁰⁾ Kvsto 25 p. elok. 433 § ja 27 p. lokak. 558 §.